

Kratka predstavitev DOMEL HOLDING D.D. - Posebnosti pri vrednotenju podjetja z internim trgom delnic

**avtorica: Neža Habjan
mentor: doc. dr. Matjaž Črnigoj**

Fakulteta za matematiko in fiziko

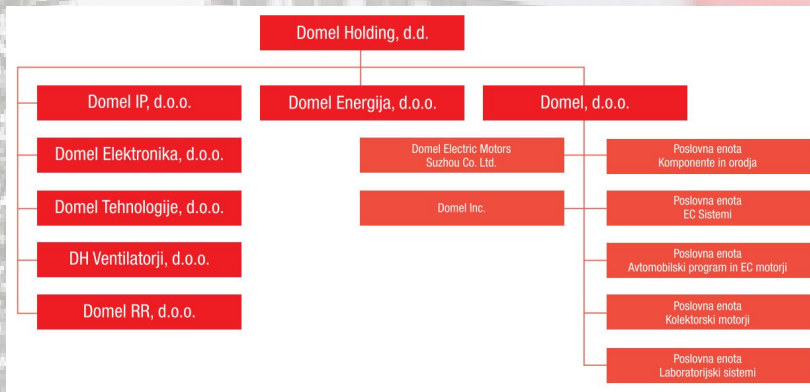
November 9, 2018

DOMEL - PREDSTAVITEV PODJETJA

- Večje slovensko industrijsko podjetje - 1946, sedež v Železnikih, 1237 zaposlenih (2017)
- Proizvodnja el. motorjev in komponent iz laminatov, aluminija, termo plastike in BMC duroplasta
- Področje vakuumskih enot, bele tehnike, prezračevanja, medicine, avtomobilske proizvodnje,...
- Tuj trg: **Nemčija**, Madžarska, Švedska, Poljska, Italija, Avstrija, Romunija
- V Evropi **60% tržni delež** na področju sesalnih enot (Elektrolux, Philips, Rowenta, Stihl, Husqvarna, Samsung...)

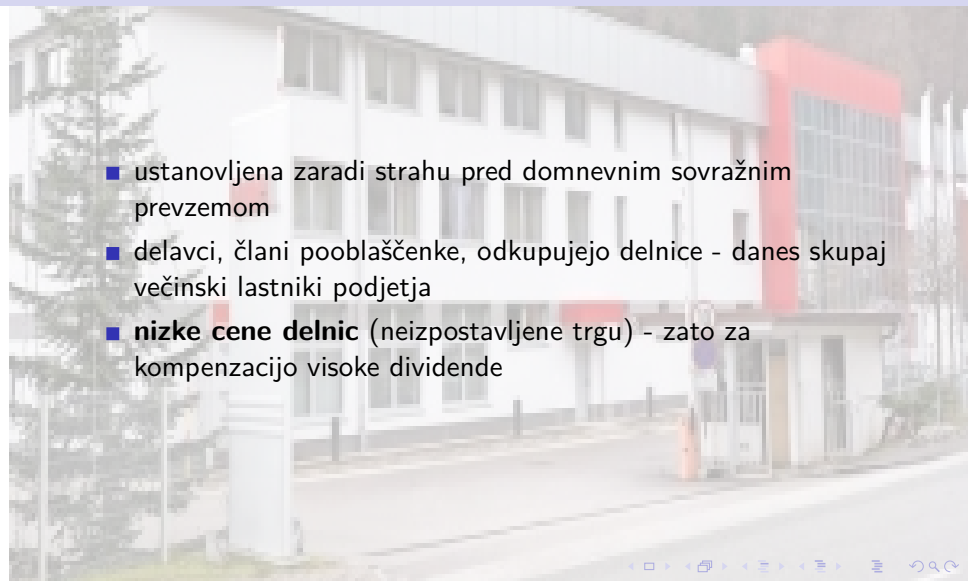
STRUKTURA DRUŽBE

DOMEL - DELNIŠKA DRUŽBA

- osnovni kapital je razdeljen na **delnice** - delničarji sprejmejo statut
- dvotirni sistem upravljanja - uprava in nadzorni svet
- lastniki delnic: pravica do izplačila dividend + do soupravljanja družbe (1 delnica - 1 glas)

DRUŽBA POOBLAŠČENKA DOMEL

-
- ustanovljena zaradi strahu pred domnevnim sovražnim prevzemom
  - delavci, člani pooblaščenke, odkupujejo delnice - danes skupaj večinski lastniki podjetja
  - **nizke cene delnic** (neizpostavljene trgu) - zato za kompenzacijo visoke dividende

LASTNIŠTVO V DOMELU (31.12.2017)

INTERNI TRG DELNIC:

- zaposleni (52,66%)
- bivši zaposleni (9,06%)
- upokojenci (30,51%)
- ostali (7,04%) - delnice vplačane z denarjem, ki niso nujno del pooblaščenke

Osnovni kapital: 2.145.781 EUR, sestavljen iz **514.215** delnic z nominalno vrednostjo 4,1729 EUR. Lastnih delnic 0,13% osnovnega kapitala (maksimum je 10 %) (Lastne delnice - kupljene delnice obvladujoče družbe Domel Holding, d.d.)

DELNICE DRUŽBE POOBLAŠČENKE DOMEL

■ navadne delnice (A):

- v 30 dneh prodaje delnice Družba pooblaščenka dobi predkupno pravico
- za prodajo tretji osebi potrebno soglasje nadzornega sveta

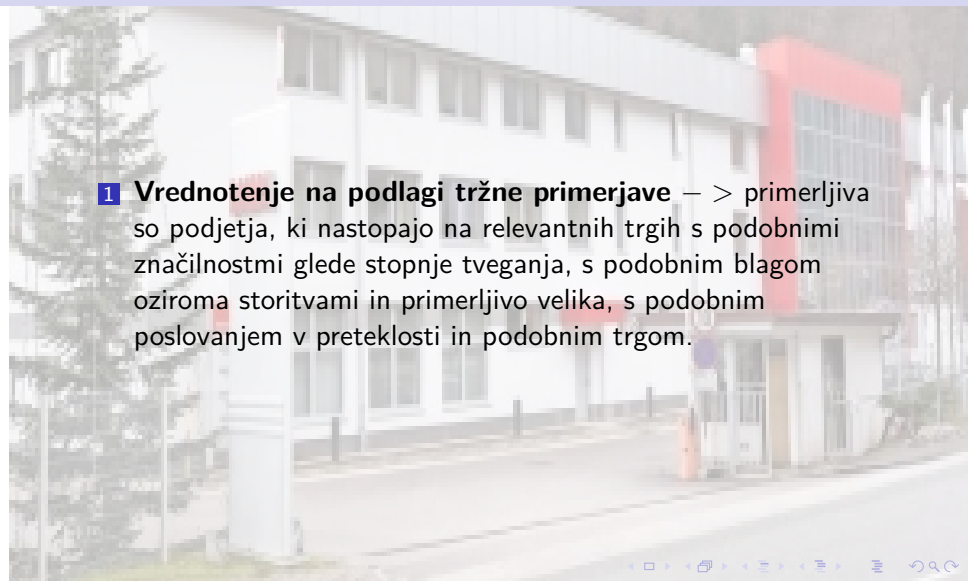
■ denarno vplačane delnice (B):

- prvo pravico nakupa ima Družba pooblaščenka (30 dni)
- sicer za prodajo tretji osebi soglasje nadzornega sveta ni potrebno

OCENA VREDNOSTI PODJETJA

-
- 1 Vrednotenje na podlagi tržne primerjave** — > primerljiva so podjetja, ki nastopajo na relevantnih trgih s podobnimi značilnostmi glede stopnje tveganja, s podobnim blagom oziroma storitvami in primerljivo velika, s podobnim poslovanjem v preteklosti in podobnim trgom.

OCENA VREDNOSTI PODJETJA

2 Metoda čiste vrednosti sredstev:

Izračun:

vrednost dolgoročnih in kratkoročnih sredstev - vrednost
dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti

- za podjetja z veliko knjigovodsko zabeleženih sredstev (ne znanstveniki - inteligenca...)
- upoštevamo tržne vrednosti sredstev - nadomestitveno vrednost naložbe za kupca

OCENA VREDNOSTI PODJETJA

3 Diskontiranje prihodnjih denarnih tokov (predpostavka poslovanja v neskončnost)

Formula:

$$PV = \frac{CF_1}{1+r} + \frac{CF_2}{(1+r)^2} + \frac{CF_3}{(1+r)^3} + \dots + \frac{CF_n}{(1+r)^n} + \frac{\frac{CF_n \cdot (1+g)}{r-g}}{(1+r)^n}$$

- r: disk. faktor - tveganje in časovna vrednost denarja
- g: stopnja rasti podjetja
- najbolj korektna in natančna
- zahteva napoved poslovanja in **diskontne stopnje**

OCENA VREDNOSTI PODJETJA

Določanje diskontnega faktorja:

■ **CAPM model:**

$$R = R_n + \beta * R_t + R_m + R_d + R_p$$

R_n - mera donosa netveganega vrednostnega papirja na dan vrednotenja

R_t - pribitek za kapitalsko tveganje beta - tveganost podjetja v primerjavi z drugimi iz iste panoge

R_m - pribitek za majhnost

R_d - pribitek za deželno tveganje (če delnica ni iz slovenskega podjetja)

OCENA VREDNOSTI PODJETJA

■ WACC tehtani povprečni stroški kapitala:

$$WACC = (K_e * W_e) + (K_p * W_p) + (K_{dp} * (1 - t) * W_d)$$

K_e - strošek kapitala pri navadnih delnicah

W_e - odstotek kapitala v navadnih delnicah

K_p - strošek kapitala pri prednostnih delnicah

W_p - odstotek kapitala v prednostnih delnicah

K_{dp} - strošek dolga pred obdavčitvijo

t - davek

W_d - delež kapitala financiranega z dolgom

PROBLEM NALOGE

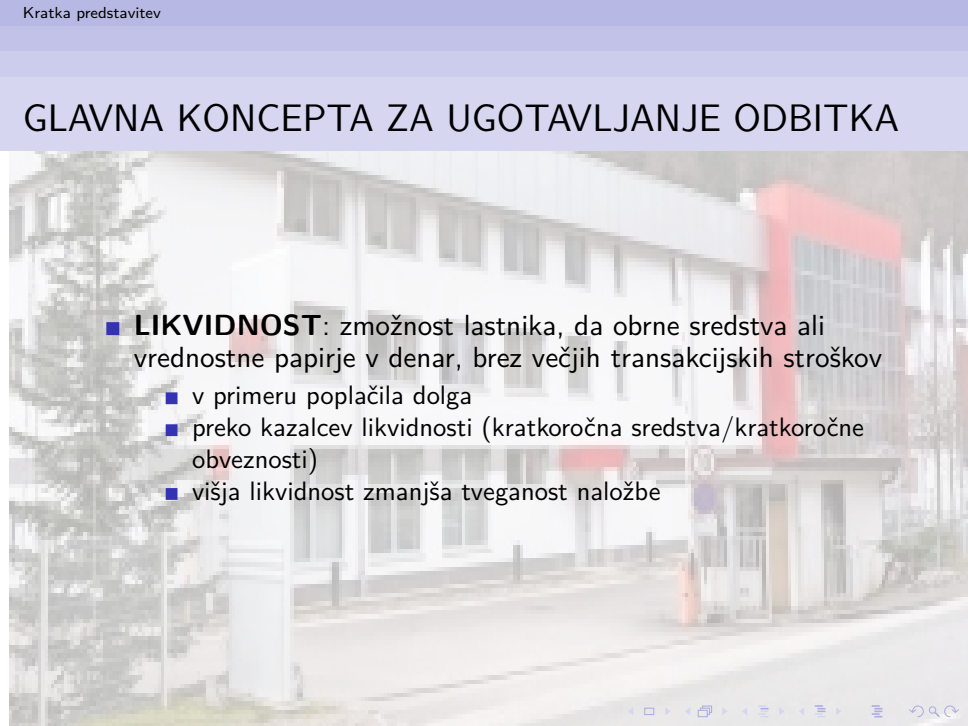
- poračunana vrednost po metodi diskontiranja NI realna - **vpliv zaprtega trga delnic**
- upoštevati bo potrebno odbitke in pribitke:
  - odbitek zaradi **neobvladovanja podjetja** - preučujem vrednost za manjšinskega lastnika
  - odbitka zaradi **pomanjkanja tržljivosti** in zaradi **nelikvidnosti**
- odbitek izrazimo kot dodane procentne točke diskontnemu faktorju — > nižja sedanja vrednost investicije

GLAVNA KONCEPTA ZA UGOTAVLJANJE ODBITKA

- **TRŽLJIVOST:** izraža delovanje trga, kako hitro lahko prodamo lastniški delež in prejmemo denar
  - delujoč in aktiven trg
  - preko empiričnih študij
  - analize dejavnikov, ki vplivajo na stopnjo tržljivosti (pravica prodaje, potencialni kupci, dividendni donos, pričakovanost kotacije na borzi,...)

GLAVNA KONCEPTA ZA UGOTAVLJANJE ODBITKA

-
- **LIKVIDNOST:** zmožnost lastnika, da obrne sredstva ali vrednostne papirje v denar, brez večjih transakcijskih stroškov
    - v primeru poplačila dolga
    - preko kazalcev likvidnosti (kratkoročna sredstva/kratkoročne obveznosti)
    - višja likvidnost zmanjša tveganost naložbe

CILJ IN NAMEN NALOGE

- **določiti ustrezen diskontni faktor za vrednotenje podjetja preko prihodnjih denarnih tokov**
- določiti vrednost delnice podjetja Domel, z upoštevanjem odbitkov
- preučiti vpliv tržljivosti in likvidnosti v podjetju Domel na prodajo delnic med delničarji
- ovreči oziroma potrditi postavljene hipoteze

HIPOTEZE IN NAČIN DELA

1 Podjetje Domel pri vrednotenju delnice izgubi za 40% vrednosti zaradi odbitkov upoštevanih pri diskontnem faktorju.

- Po ugotovljeni vrednosti delnice podjetja, bom z upoštevanjem diskontnega faktorja (prilagojenega za vse odbitke/pribitke), poračunala dejansko vrednost delnice, ki ne kotira na borzi in je izpostavljena le majhnemu internemu trgu.

HIPOTEZE IN NAČIN DELA

2 Težnja po prodaji delnic med delničarji se ob povečevanju čistega dobička podjetja niža.

- Z izdelavo ankete med zaposlenimi bi ugotovila kateri so njihovi glavni razlogi za prodajo oziroma odkup delnic, s tem pa bi lažje ocenila kakšna je dejanska tržljivost delnice, torej kako hitro jo delničar lahko proda, brez večjih stroškov. Tržljivost bi upoštevala pri odbitku vrednosti delnice.

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!